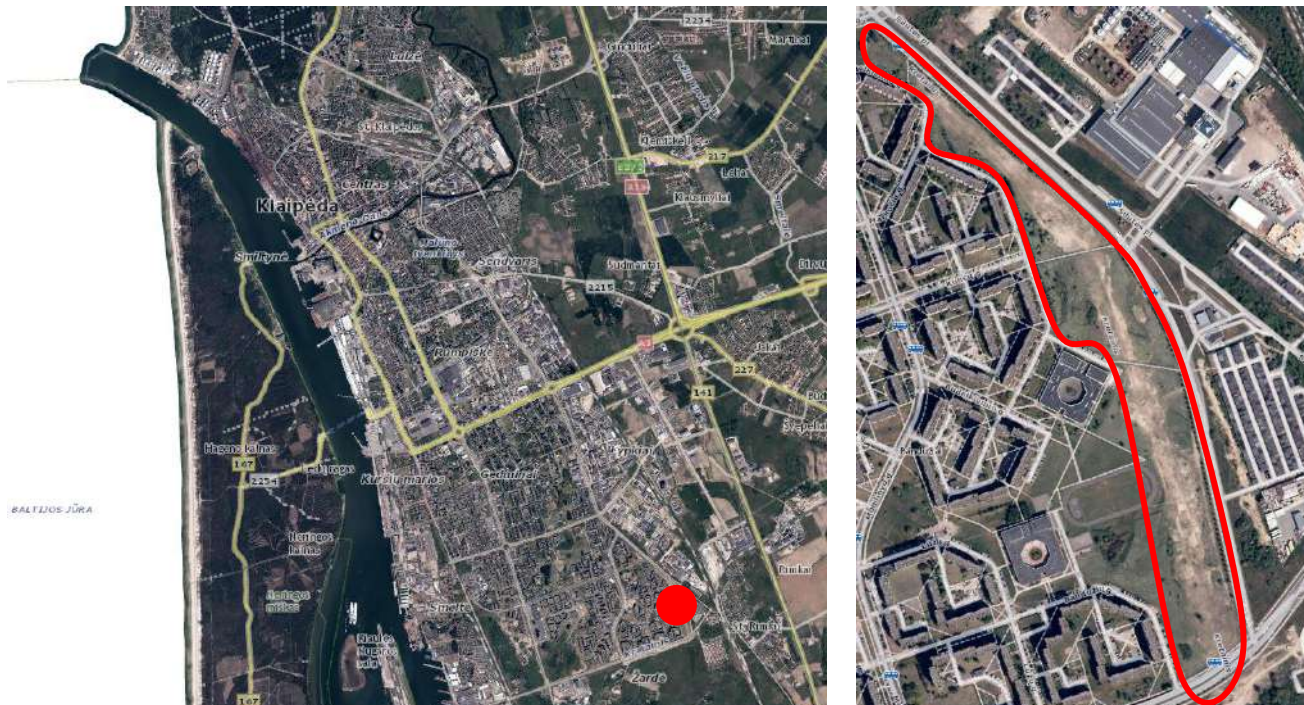

„JŪRININKŲ PARKO“ IDĖJOS APRAŠYMAS

„Jūrininkų parkas“ – tai Klaipėdos miesto savivaldybės gyventojų iniciatyvinė idėja, skirta gyvenamajai aplinkai Klaipėdoje gerinti. „Jūrininkų parkas“ – arba dar kitaip – tiesiog apsauginių želdinių juosta palei Šilutės pl. tarp Smiltelės g. ir Jūrininkų pr.

1 pav. Orientacinė siūlomo parko vieta Klaipėdos mieste

Kurti parko idėją šioje vietoje paskatino 2020 m. prasidėjęs ir tebesitęsiantis karantinas, kuomet stipriai apribojus gyventojų judėjimą, buvo galima lankytis tik artimiausiose gamtinėje aplinkoje. Klaipėdos miesto pietinė dalis – gana tankiai užstatyta gyvenamaisiais rajonais, kuriose gyvena nemažai Klaipėdos gyventojų. Ir nors žaliųjų zonų čia yra, tačiau artimiausi kokybiški didesni parkai (Sąjūdžio parkas, Reikjaviko parkas, Draugystės parkas ir pan.) išsidėstę už 2 – 3 km, o artimiausi žalieji plotai – tai tiesiog tuščios pievos, kartais ir apleistos teritorijos ar stipriai teršiamos zonos.

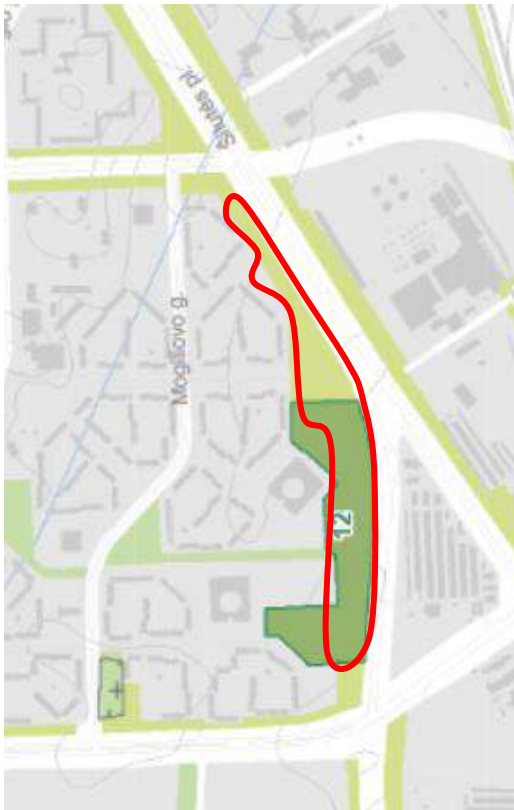
Teritorija, kurioje siūloma įkurdinti parką, išsidėsčiusi prie Šilutės pl. atkarpoje tarp Smiltelės g. ir Jūrininkų pr. Šiuo metu čia plyti atviros pievos, pavieniai senieji želdiniai iš buvusių senųjų sodybų, įveisti gatvės želdinių juosta. Gyventojų judėjimas čia gana aktyvus: žmonės eina pasivaikščioti, bėgioja, tankiai vedžioja šunis, važiuoja dviračiais ir paspirtukais, 2 mokyklų mokiniai pertraukų metu lankosi artimiausioje stadiono aplinkoje.

Tačiau einant pasivaikščioti šia Šilutės pl. atkarpa, stipriai ramybę drumsčia labai intensyvus sunkiojo transporto eismas, jų sukeltos dulkės bei teršiamas oras. Pietinė Klaipėda dažnai nukenčia ir nuo artimiausių pramonės įmonių oro taršos. Todėl šioje teritorijoje reikalinga tankinti apsauginį želdinimą, įrengti plačias ir tankias apsauginių želdinių juostas ir zonas (kuomet sodinami ir medžiai ir tanios krūmų juostos), kurios tarnautų ir kaip rekreacinis parkas.

2 - 3 pav. Esamos situacijos vaizdai

Parko idėja neprieštarauja šiuo metu galiojantiems ir rengiamiems teritorijų planavimo dokumentams. Rengiamu Klaipėdos miesto bendruoju planu, numatoma, jog ateityje čia turėtų atsirasti atskirasis rekreacinės paskirties želdynas. 2014 m. parengtas „Gyvenamųjų daugiabučių namų kvartalo teritorijos, ribojamos Jūrininkų per., Šilutės pl., Smiltelės g. ir Liubeko g. detalusis planas“ – kuriame ši teritorija taip pat priskiriama bendrojo naudojimo teritorijoms ir atskiriesiems želdynams įrengti (su išimtinomis zonomis komercinei veiklai)

4 pav. Fragmentas iš rengiamo Klaipėdos m. bendrojo plano „Kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo brėžinio“ ir preliminarios siūlomo parko ribos

5 pav. Fragmentas iš „Gyvenamųjų daugiabučių namų kvartalo teritorijos, ribojamos Jūrininkų per., Šilutės pl., Smiltelės g. ir Liubeko g. detalusis plano“

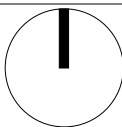
Pagrindiniai darbai, kuriuos siūloma atlikti įkurdinant parką:

Analogiško pavyzdys:	Aprašymas
	Kvartalinių parkų analogai: Sąjūdžio parkas (Klaipėda) Reikjaviko-Draugystės parkai (Klaipėda) Trinityčių (Malūno tvenkinio) parkas (Klaipėda) Kalniečių parkas (Kaunas) Tai didelių plotų parkai, kuriems būdingos stambios vietinių medžių ir krūmų grupės ir kurie tarnauja didelių gyvenamųjų rajonų rekreacijai.
	Vaismedžių sodo įveisimas: Šalia išlikusių senųjų vaismedžių siūloma įvesti miškinų obelių, miškinų kriaušių, gudobelių, kaukazo slyvaičių ir kt. Uogas vedantys medžiai pritrauktų paukščių, pavasarį suteiktų žydėjimo.
	Kūdrų įrengimas: Šiuo metu teritorijoje yra bent keletas užmirkusių ir gilesnių zonų, kurias siūloma pagilinti, suformuojant natūralias kūdras. Taip paskatinant ir vandens paukščių veismąsi.
	Apsauginių želdinių grupių formavimas: Sodinamos tankios stambių lapuočių ir spygliuočių grupės (naudojama vietai būdinga augalija) Beržai, ąžuolai, liepos, pušys, klevai, juodalksniai, gluosniai, šermukšniai ir kt. Įveisiami stambūs krūmai: Putiniai, gudobelės, sedulos, lankšvos, šėivamedžiai ir pan.
	Atviri pievų plotai: Kai kur paliekami ir atviri pievų plotai, kuriuose formuotųsi savita biojvairovė: žydinčios pievų gėlės, smilgos, smulkioji fauna (vabzdžiai, smulkūs graužikai)
	Žaliatakių įrengimas: Vengiant pernelyg agresyvios infrastruktūros įrengimo, siūloma įrengti kuo natūralesnius takus – žaliatakus (stabilizuota natūralaus grunto danga). Arba takus palikti išmindžioti natūraliai žmonėms ☺.

Papildomi siūlymai ir idėjos:

- Želdinių įsigijimo išlaidų sumažinimui siūlomi tokie sprendimai:
 - a) dalį želdinių galėtų dovanoti artimiausios ir labiausiai teršiančios pramonės įmonės, kaip kompensaciją už artimiausių gyvenamųjų rajonų oro taršą – taip skatinant bendradarbiavimą, dialogą ir formuojant teigiamą aplinkosauginį pramonės įmonių veiklos įvaizdį;
 - b) dalis želdinių įveisiama, pritaikant želdinių atkuriamosios vertės taisykles: kuomet buvo iškirsti saugotini želdiniai kitose miesto vietose ir tų sklypų savininkai privalo kompensuoti atitinkamas sumas ar želdinius;
 - c) dalis želdinių galėtų būti sodinama skatinant gyventojus tvarkyti ir veisti savo artimiausią gamtinę aplinką: tai galėtų būti ir maži sodinukai, ar pageidaujamos išraiškingesnės rūšys. Organizuojant sodinimo talkas, būtų telkiama bendruomenė;
- Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras (KRATC) nemokamai klaipėdiečiams dalina kompostą – derlingą juodžemį, pagamintą iš Klaipėdos regione surinktų ir perdirbtų žaliųjų atliekų – šis kompostas galėtų būti dovanojamas ir parko žemei pagerinti, tai taip pat sumažintų išlaidas;
- Parkas galėtų būti įrengiamas keliais etapais:
 - I etapas** – tankios apsauginių želdinių juostos palei Šilutės pl. įveisimas;
 - II etapas** – kūdrių gilinimas ir apželdinimas, vaismedžių sodo įveisimas, želdinių grupių įveisimas. Takai paliekami natūraliam išmindžiojimui, taip ateityje palengvinant sprendimą, kur jie būtų reikalingiausi;
 - III etapas** – minimalios infrastruktūros: žaliatakių arba asfaltbetonio takelių įrengimas;
 - IV etapas** – sporto aikštelių, žaidimų aikštelių, suoliukų įrengimas – jei tam būtų poreikis.

Apsauginių želdinių parko idėja "Jūrininkų parkas" (Teritorijoje prie Šilutės pl. tarp Smiltelės ir Jūrininkų pr.

Vaismedžių sodas

Kūdras/apželdinti vandens telkiniai

Natūralūs takeliai/žaliatakliai

Tankios apsauginių želdinių grupės ir juostos

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI:

- APSAUGINIŲ ŽELDINIŲ JUOSTA
- ŠILUTĖS PL. TRANSPORTO TARŠA: TRIUKŠMO, DULKIŲ, IŠMETAMŲ DUJŲ ŠALTINIS
- SIŪLOMOS SPYGLIUOČIŲ GRUPĖS: eglės, pušys, kalnapušės ir pan.
- SIŪLOMOS LAPUOČIŲ GRUPĖS: beržų, klevų, liepų, juodalksnių, karklų, gudobelių ir pan.
- SIŪLOMOS VAISMEDŽIŲ GRUPĖS: miškinės obelys, kriaušės, slyvaitės, gudobelės ir pan.
- NATŪRALIOS PIEVOS
- GILINAMI UŽMIKSTANTYS PLOTAI, ĮKURIAMOS KŪDROS
- FORMUOJAMI NATŪRALIOS DANGOS TAKAI - ŽALIATAKIAI

Idėjos autorė
Jūratė Usanova